



ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 205

Archeologienota Burchtstraat te Aalst (Oost-Vlaanderen).

Programma van Maatregelen.

JANSSENS DAVID



Colofon

Uitgever	ADEDE bvba
Jaar van uitgave	2017
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	Simon Claeys, David Janssens
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bvba. ADEDE bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten voortvloeiend uit diens adviezen.

1 Gemotiveerd advies

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek.

De bureaustudie, plaats bezoek en controleboringen hebben aangetoond dat de verwachting voor het aantreffen van archeologisch intacte restanten binnen het projectgebied, gelegen aan de Burchtstraat te Aalst, eerder laag is. In de nabije en ruimere omgeving van het projectgebied werd reeds archeologisch onderzoek uitgevoerd. Archeologisch en toponymisch onderzoek in de streek heeft reeds aangetoond dat Aalst en omgeving een zeer oude occupatiegeschiedenis kennen. Op een oever van de Dender in de binnenstad kwam een finaalpaleolithisch kampement aan het licht en vanaf het Laat-Neolithicum lijkt er zich in Aalst min of meer continu doorheen de verschillende periodes wel steeds enige vorm van bewoning te hebben gemanifesteerd.

Historische kaarten schetsen een vrij uniform en constant beeld waarbij het onderzoeksgebied gelegen is in het zuidelijk deel van een eilandje gevormd door de Dender. Op het noordelijk deel van het eilandje lijkt er constant bebouwing aanwezig te zijn maar het onderzoeksgebied zelf blijft tot ver in de 19^e eeuw onbebouwd. Op de Sanderus-kaart staat de bebouwing ten noorden van het projectgebied aangeduid als 'Refugie van Afflighem'. Aan de overzijde van het water net ten zuiden van het projectgebied is de burcht van de graven van Aalst te situeren. Het dempen van de oude Dender ten westen en het rechte trekken ervan ten oosten, in de tweede helft van de 19^e eeuw, vormen een abrupt einde van het constante beeld dat zich sinds de 16^e eeuw aftekende. Een studie van de cartografische bronnen laat toe te stellen dat, gezien de aard van het terrein gedurende de postmiddeleeuwse periode, er geen complexe stratigrafie moet verwacht worden binnen de contouren van het projectgebied. Wat overblijft is de mogelijke aanwezigheid van middeleeuwse of oudere grondsporen hoewel de landschappelijke ligging in de alluviale vlakte van de Dender ook hiervoor de archeologische verwachting aanzienlijk tempert.

Vanaf de tweede helft van de 19^e eeuw vormde zich op deze terreinen de glucosefabriek, vandaag gekend onder de naam Tereos – Syral. Boringen uitgevoerd in het begin van de 20^e eeuw in de directe omgeving van het onderzoeksgebied beschrijven een verstoring/puinpakket van 2 meter en meer. Hoewel deze boringen niet uitgevoerd zijn vanuit een archeologische vraagstelling, tonen ze

reeds een puinpakket aan voorafgaand aan de latere verscheidene bouwfases. En hoewel het slechts één boringlocatie binnen de contouren van het projectgebied betreft kan deze toch een idee geven wat betreft de bodemopbouw binnen het projectgebied. Boring kb22d71e-B153, uitgevoerd in 1938 beschrijft de aanwezigheid van gerolde keien op een diepte van 4.5 tot 12.5 meter en dieper op 17.5 meter diepte wat wijst op een aanwezigheid van de oude Denderbedding ter hoogte van het onderzoeksgebied. De resultaten van de controleboringen uitgevoerd door ADEDE bevestigen bovenbeschreven resultaten. Enerzijds is er ter hoogte van het gebouw en de loods de funderingen vastgesteld toebehorend aan de fase voorafgaand aan de huidige met de 20^e eeuwse woningbouw. Anderzijds beschrijven de controleboringen een verstoring tot op 2 meter diepte. Pas vanaf deze diepte worden alluviale lagen vastgesteld zoals weergegeven in de boorbeschrijvingen.

De huidige bebouwing binnen het projectgebied, m.n. de loods en de industriële installatie worden voorafgegaan door een stedelijke bebouwing in de vorm van eenvoudige herenhuizen met meerdere etages. Bouwplannen zijn hiervan niet voorhanden maar men mag vermoeden dat ook deze bebouwing. Recent werden binnen het onderzoeksgebied ook nog ingrijpende rioleringswerken uitgevoerd. Naast het feit dat deze werken op zich een zware bodemverstoring inhouden toonden ze ook goed aan hoezeer de bodem binnen het gebied verstoord is en bevestigen ze het beeld dat bovengenoemde boringen schetsten .

Gelet op de lage archeologische verwachting, in combinatie met de aanwezigheid van een recent door de mens geroerde bodem, laat ADEDE bvba besluiten dat het kennisvermeerderingspotentieel erg klein is. Na het opstellen van een kosten-batenanalyse werd geconcludeerd dat dit lage kennisvermeerderingspotentieel de met vervolgonderzoek gepaarde kosten niet kan verantwoorden. De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze archeologienota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota is dan ook - conform de Code van Goede Praktijk – volledig.

2 Programma van maatregelen

Binnen het verslag van resultaten en in bovenstaand gemotiveerd advies werd aangetoond dat het potentieel op waardevolle kenniswinst ontbreekt bij de uitvoer van verder archeologisch voor- en/of vervolgonderzoek. Volgens artikel 5.2 van de Code van Goede Praktijk is verder (voor)onderzoek dan ook niet aangewezen. Verdere maatregelen inzake archeologisch onderzoek worden dan ook – conform de Code van Goede Praktijk – niet voorgesteld. Een programma van maatregelen is bijgevolg niet van toepassing.

Dit advies ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens het uitvoeren van de geplande werken steeds rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht. Eventuele toevalsvondsten dienen steeds gemeld te worden aan het agentschap Onroerend Erfgoed.